

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 *Titlul proiectului de act normativ*

„LEGE
privind efectuarea stagiului pentru absolvenții de învățământ superior”

Secțiunea a 2-a *Motivul emiterii proiectului de act normativ*

1. Descrierea situației actuale la nivel european

În UE tinerii numără aproape 100 de milioane – adică o cincime din populația totală a Uniunii Europene. Aceștia se confruntă cu o serie de provocări (aggravate de actuala criză economică) legate de calitatea sistemelor de educație și formare profesională precum și de ansamblul factorilor de natură economică și socială care influențează accesul la piața forței de muncă. La nivel European, rata șomajului în rândul tinerilor (cu vârsta între 15 și 24 de ani) a cunoscut o creștere impresionantă situându-se la 21%. Începând din anul 2008, numărul total al șomerilor tineri a crescut cu un milion. În prezent, în UE-27 există peste cinci milioane de tineri sub 25 de ani care nu pot găsi un loc de muncă.

Strategia Europa 2020 a stabilit obiective ambițioase de creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii pentru spațiul european în care tinerii dețin un rol esențial ca principală resursă de muncă și inteligență creatoare. În acord cu viziunea Strategiei 2020, ocuparea tinerilor reprezintă o prioritate și totodată o provocare majoră, astfel încât printre inițiativele emblematică, UE a propus o inițiativă dedicată exclusiv tinerilor, denumită „Tineretul în mișcare” menită să abordeze provocările cu care aceștia se confruntă pe piața muncii și să îi ajute să reușească într-o economie bazată pe cunoaștere.

Acțiunile propuse de UE pentru inițiativa „Tineretul în mișcare - O inițiativă de eliberare a potențialului tinerilor de a realiza o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în Uniunea Europeană” sunt orientate către:

- implementarea de acțiuni orientate pe sistemul de învățare de-a lungul întregii vieți;
- creșterea proporției tinerilor care urmează un program de studii superioare sau echivalent pentru a ține pasul cu concurenții într-o economie bazată pe cunoaștere și pentru a stimula inovarea;
- dezvoltarea de programe de mobilitate în scop educațional, cuplate cu resursele naționale și regionale;
- ameliorarea de urgență a situației privind încadrarea în muncă a tinerilor.

Inițiativa emblematică „Tineretul în mișcare” propune, printre altele, să

îmbunătățească calitatea, atractivitatea și capacitatea de adaptare a învățământului superior și să promoveze o ameliorare cantitativă și calitativă a mobilității și a capacității de inserție profesională a tinerilor absolvenți. Aceasta propune, de asemenea **acțiuni privind acumularea primei experiențe de muncă prin stagii** pentru o mai bună adaptare a tinerilor la cererea de pe piața forței de muncă. Unele state membre au organizat **scheme pentru acumularea experienței de muncă** ca răspuns la numărul redus de noi locuri de muncă pentru tineri.

În 2010, Parlamentul European a adoptat un raport din proprie inițiativă referitor la „promovarea accesului tinerilor pe piața muncii și la consolidarea statutului stagiilor, stagiilor și uceniciilor”¹, invitând Comisia să propună o carte europeană a calității stagiilor, să furnizeze statistici referitoare la stagii și să elaboreze un studiu comparativ referitor la diferitele sisteme de stagii existente în statele membre. **Scopul acestor stagii este de a ajuta tranziția stagiului între educație și un loc de muncă prin asigurarea experienței practice, a cunoștințelor și competențelor care completează educația sa teoretică.**

Comisia Europeană a recunoscut importanța stagiilor pentru piața muncii europene și a considerat că este nevoie să fie abordată și problematica calității stagiilor. Ca răspuns, inițiativa emblematică a strategiei Europa 2020 „Tineretul în mișcare”², inițiată în 2010, a anunțat intenția Comisiei de a propune **un cadru de calitate pentru stagii** care să includă dimensiunea transnațională a acestora, rolul partenerilor sociali și aspecte legate de responsabilitatea socială a întreprinderilor. În conformitate cu acest angajament, statele membre, în cadrul concluziilor Consiliului din iunie 2011 privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor, au invitat Comisia să **ofere orientări cu privire la condițiile favorabile unor stagii de înaltă calitate prin intermediul unui cadru de calitate pentru stagii** (Concluziile Consiliului 11838/11 „Promovarea ocupării forței de muncă în rândul tinerilor pentru a realiza obiectivele Strategiei Europa 2020”; 17.06.2011). Luând în considerare faptul că asigurarea unor de stagii de calitate necesită implicarea tuturor actorilor relevanți, în primul rând întreprinderi, dar și autorități naționale, parteneri sociali și reprezentanți ai tinerilor și ai stagiilor, Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune a Comisiei Europene, a elaborat un **DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI** intitulat „Cadru de calitate pentru stagii”. Pentru promovarea stagiilor de bună calitate ar trebui să se aibă în vedere următoarele elemente:

- *încheierea unui acord de stagiu;*
- *definirea obiectivelor profesionale și didactice, îndrumare și orientare;*
- *recunoașterea adecvată a stagiului;*
- *durata rezonabilă a stagiului;*
- *protecția socială și remunerația adecvată a stagiilor;*
- *transparența informației privind drepturile și obligațiile.*

¹ Raportor: Dna Emilie Turunen, deputat în Parlamentul European, EP 2009/2221(INI), 14.6.2010.
² COM(2010) 477 final, 15.9.2010.

Descrierea situației actuale la nivel național

În conformitate cu angajamentele stipulate în **Programul de Guvernare 2012** - Capitolul 14. Muncă, Familie și Protecție Socială, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și-a asumat responsabilitatea promovării legii „internship-ului”. Deși legislația românească nu prevede conceptul de „internship” totuși, la elaborarea proiectului de lege s-a avut în vedere corelarea acestuia cu prevederile Codului Muncii, republicat, art. 31, alin. 5 și alin. 6, referitoare la stagiul „*Modalitatea de efectuare a stagiului se reglementează prin lege specială*”.

Contractul de stagiul ca și ucenicia la locul de muncă se referă la procesul de învățare la locul de muncă. Dacă ucenicia prevede formarea de competențe specifice unei calificări cuprinsă în Registrul Național al Calificărilor, stagiul presupune în principal consolidarea competențelor pornind de la premisa că absolventul de învățământ superior, în urma evaluării și certificării este competent pentru a practica ocupațiile pentru care s-a pregătit profesional prin sistemul de învățământ inițial.

Având în vedere cele arătate mai sus s-a procedat la elaborarea proiectului de act normativ care detaliază modalitatea de efectuare a stagiului pentru **absolvenții de învățământ superior, cu obiectivul direct de a înlesni învățarea direct de la profesioniști**, la locul de desfășurare a activității lor.

Obiectivele proiectului de act normativ

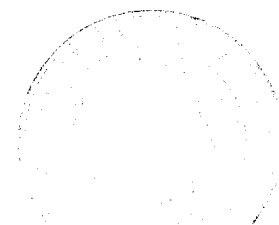
Proiectul de act normativ vizează adaptarea legislației românești la cerințele UE în materie de stagii pentru absolvenți pentru facilitarea tranziției tinerilor din sistemul educațional către piața muncii, cu accent pe:

- promovarea accesului tinerilor absolvenți de învățământ superior pe piața muncii către un loc de muncă decent și durabil corespunzător studiilor absolvite;
- condiții bune de muncă și de consolidare a formării profesionale;
- reglementarea condițiilor minime care caracterizează un stagiul ca fiind de calitate - definirea obiectivelor profesionale; durată rezonabilă; protecție socială și remunerație adecvată; drepturi și obligații ferme pentru toate părțile implicate prin încheierea de acorduri contractuale în care sunt implicate întreprinderile, dar și serviciile publice de ocupare.

2. Schimbări preconizate:

A) Crearea cadrului normativ de reglementare a stagiului pentru absolvenții de învățământ superior, de calitate, care detaliază „modalitatea de efectuare a stagiului”, privind:

- obiective clare de efectuare a stagiului;
- salarizare a stagiilor la debutul în profesie, corespunzător nivelului de calificare obținut prin studii;
- vechime în specialitate dacă stagiarul a obținut calificativul „corespunzător”;
- acces la formare a stagiului, direct la locul de muncă sub îndrumarea angajatorului; (activitatea stagiului se desfășoară sub îndrumarea unui

îndrumător desemnat de angajator);

- asigurarea unui stagiu de calitate care să permită stagiarii însușirea de competențe și deprinderi profesionale limitând numărul acestora la 3 stagii care pot să fie îndrumați și coordonați în același timp de către un îndrumător. Având în vedere faptul că îndrumătorul are în responsabilitatea sa atât formarea stagiarii cât și realizarea atribuțiilor specifice propriului post, se consideră că un număr de 3 stagii este suficient pentru a le putea asigura îndrumarea și coordonarea. Precizăm că prin acest proiect de act normativ se urmărește protejarea absolvenților, astfel încât angajatorii care nu îndeplinesc condițiile minime de calitate ale stagiului (prevăzute de actul normativ), pot angaja pe locurile vacante persoane cu experiență în muncă și nu absolvenți.

B) Stabilirea surselor de finanțare a efectuării stagiului – naționale și europene

- a) bugetul propriu al angajatorului;
- b) fondul social european;
- c) bugetul asigurărilor pentru șomaj în limita sumelor aprobate în bugetul asigurărilor pentru șomaj cu această destinație, cu respectarea prevederilor Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- d) sponsorizări ale persoanelor fizice și/sau juridice;
- e) alte surse, potrivit legii.

C) Îmbunătățirea legăturilor între sistemul de învățământ și piața muncii;

Prin proiectul de lege se creează posibilitatea de a urmări efectuarea stagiului, a modului în care formarea profesională a stagiarii corespunde cerințelor postului, astfel încât direcția de specialitate din ministerul muncii împreună cu partenerii sociali pot propune măsuri de îmbunătățire și de adaptare a programelor de studii de învățământ superior la cerințele pieței muncii.

D) Diminuarea dificultăților întâmpinate de agenții economici, în mod special de IMM-uri în mobilizarea resurselor interne în scopul administrării și îndrumării stagiarii.

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socio – economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic

Prin adoptarea noului cadru legislativ se estimează:

- reducerea șomajului în rândul tinerilor absolvenți de studii superioare;
- îmbunătățirea legăturilor între instituțiile statului cu atribuții privind piața muncii și angajatori; dintre cererea și oferta de forță de muncă;
- asigurarea necesarului de forță de muncă calificată, de calitate, în funcție de cerințele proprii ale angajatorilor;
- îmbunătățirea conținutului formării profesionale oferite absolvenților;
- facilitarea actualizării instrumentelor utilizate pe piața muncii – Standarde

Ocupaționale pentru a corespunde cerințelor angajatorilor;

- valorificarea cu maximă eficiență a fondurilor europene de tip FSE pentru facilitarea tranziției tinerilor din sistemul educațional către piața muncii și prin reducerea segmentării pieței muncii.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Proiectul nu se referă la acest subiect.

2. Impactul asupra mediului de afaceri

Proiectul de act normativ va contribui la asigurarea necesarului de forță de muncă calificată, de calitate, în funcție de cerințele proprii ale angajatorilor precum și de resurse financiare, la cerere, din fonduri europene, bugetul asigurărilor pentru șomaj, sponsorizări ale persoanelor fizice și/sau juridice pentru perioada de stagiatură.

Anticipăm un efect pozitiv al proiectului de act normativ asupra mediului de afaceri.

3. Impactul social

Implementarea prevederilor proiectului de act normativ va conduce la:

- reducerea șomajului în rândul tinerilor absolvenți de studii superioare;
- redresarea pieței muncii și îmbunătățirea ratei de ocupare; îmbunătățirea situației în rândul tinerilor;

4. Impactul asupra mediului

Proiectul nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

În ceea ce privește necesitatea prevederii surselor de acoperire a majorării cheltuielilor bugetare survenite ca urmare a aplicării prevederilor proiectului de lege, subliniem faptul că Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, instituție cu atribuții în domeniu, a realizat o estimare privind influențele financiare asupra bugetului consolidat, în condițiile în care același număr de absolvenți ai învățământului superior nu ar fi încadrați de către angajatori în temeiul unui contract de stagiu și în această situație ar beneficia de măsurile de protecție socială, precum și de măsurile de stimulare a ocupării forței de muncă prevăzute de Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, în condițiile în care absolvenții învățământului superior nu s-ar încadra și ar deveni, la finalizarea acestei forme de învățământ, persoane în căutarea unui loc de muncă, aceștia ar avea dreptul să beneficieze, din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de indemnizația de șomaj prevăzută de lege, în cuantum de 50% din valoarea indicatorului social de referință, la care se adaugă contribuțiile sociale aferente acestei indemnizații de șomaj. Aceste sume ar fi substanțial mai mari dacă luăm în calcul și măsurile active susținute din bugetul asigurărilor pentru șomaj, de care pot beneficia tinerii pentru a se integra pe piața forței de muncă, respectiv medierea muncii, informare și consiliere profesională, formare profesională, burse ale locurilor de muncă, etc.

Comparând cele două categorii de cheltuieli ocazionate de situațiile prezentate mai sus, reiese faptul că pe termen scurt, respectiv anul 2014, **suma prevăzută pentru implementarea prevederilor proiectului de lege este sensibil mai mică față de suma necesară pentru susținerea din bugetul asigurărilor pentru șomaj a**

indemnizației de șomaj și a cheltuielilor aferente, pentru același număr de absolvenți ai învățământului superior.

În ceea ce privește cheltuielile pe termen lung, în condițiile în care durata perioadei stagiului este de 6 luni, sumele rezultate **pentru implementarea prevederilor proiectului de lege sunt sensibil mai mici** față de sumele necesare pentru susținerea din bugetul asigurărilor pentru șomaj a indemnizației de șomaj și a cheltuielilor aferente, pentru același număr de absolvenți ai învățământului superior.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mii lei -

Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani					Media pe 5 ani
	2013	2014	2015	2016	2017		
1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus din care: a) buget de stat, din acesta: (i) impozit pe profit (ii) impozit pe venit b) bugete locale: (i) impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări							
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii (iii) transferuri între unități ale administrației publice b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii c) bugetul asigurărilor sociale de stat - bugetul asigurărilor pentru șomaj:							
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale							

c) bugetul asigurărilor sociale de stat - bugetul asigurărilor pentru șomaj:						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7. Alte informații	<p>Față de cele prezentate mai sus, apreciem că prin introducerea în Expunerea de motive a acestor constatări privind estimarea referitoare la impactul financiar asupra bugetului general consolidat în situația aplicării celor două prevederi legale menționate, se poate considera că sunt identificate sursele de acoperire a majorării cheltuielilor bugetare, încadrându-se astfel în plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal bugetară.</p> <p>Totodată, precizăm că în urma implementării prevederilor proiectului de lege, sumele reprezentând contribuțiile sociale datorate de angajator și de către angajat, precum și impozitul datorat de către angajat, contribuie în mod substanțial la diminuarea deficitului bugetar și are un efect pozitiv asupra bugetului general consolidat.</p>					

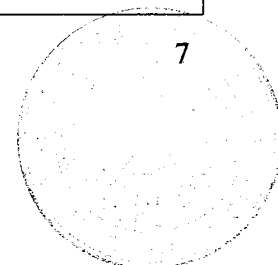
Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice va elabora și supune spre aprobare Guvernului normele metodologice pentru aplicarea prevederilor proiectului de lege, în termen de 90 de zile de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare:

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

6. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr.750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ - Consiliul Legislativ a avizat favorabil proiectul de act normativ prin avizul nr. 367/08.05.2013.

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării;

c) Consiliul Economic și Social;

d) Consiliul Concurenței;

e) Curtea de Conturi.

6. Alte informații

Proiectul de lege a fost dezbătut în ședința Comisiei de dialog social de la nivelul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice din data de 02.11.2012.

Proiectul de act normativ a fost transmis spre consultare organismelor financiare internaționale cu care România are încheiate acorduri de finanțare.

Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ a fost afișat pe site-ul MMFPSPV, conform prevederilor legale în vigoare.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

2. Alte informații

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM – MINISTRU

VICTOR VIOREL PONTA

The image shows a handwritten signature in black ink that reads "Victor Ponta". The signature is written over a circular official stamp. The stamp contains the text "ROMANIA" at the top, "PRIM-MINISTRU" at the bottom, and a central emblem. The name "VICTOR VIOREL PONTA" is printed in bold, black, uppercase letters across the middle of the stamp.